

Képekről és szobrokról

A kép és szobor a lakásban a kultúra fokmérője. Első pillantásra tisztában lehetünk a lakók műveltségi fokával, mihelyt a falra agatott képeket s a sarokban álló szobrokat szemügyre vesszük. Éppen ezért nem kevésbé fontos, hogy minő képeket akasszunk a falra s milyen szobrokat állítsunk be a lakásba.

Ha ma egy átlaglakásba belépünk, szinte mellbevágja az embert a sok rettentő kenemény, mely a falakon éktelenkedik. Legtöbbször műkereskedők — többnyire házalók — sózzák potom pénzekért, részletfizetésre és egyéb ú. n. kedvező fizetési feltételekkel ezeket a remekműveket gyanútlan polgárok nyakára, kik a szédítő frázisok hallatára, melyekkel a műkereskedő agyondicséri a képeket alkotott festőművész *márkákat*, sietnek megvásárolni az alkalmi áron felkínált szemetet. Így lesz aztán tele a lakás oly *műalkotásokkal*, melyek szomorú világot vetnek a lakók kultúrájára s a belépő szakemberre a lehető legleverőbb hatást gyakorolják.

A modern lakásban kevés a fal, annál fontosabb, hogy a kevés falon mit helyezünk el. E kérdésben nem csupán a hozzáértésnek, hanem a zsebnek is van beleszólása, éppen ezért nem könnyű a két szempont kiegyeztetése.

Elsősorban ne vegyünk képet műkereskedőtől. Elegáns ember nem vesz ruhát a Kazár-utcában, hanem csináltatja azt egy jó szabómesterrel, művelt ember ne vegyen képet a kereskedőtől, hanem ismerje meg a művészeket a kiállításokon s a neki megfelelő művészt felkeresve, szerezze meg magának azt a műtárgyat, mely neki legjobban tetszik és a lakásába is legjobban beleillő lesz. Feltéve, hogy van rá pénze. Hozzáértő ember számára ez nem kérdés, mert az nagyon jól tudja, hogy elsőrendű remekeket is meg lehet szerezni olcsó pénzért, ha ért hozzá az ember. Aki pedig nem ért hozzá, vigyen magával szakértőt, mint ahogy tenné, ha autót vagy lovat akarna venni.

A lakás képszükségele terén elsősorban az arcképek jönnek számításba. E téren első szabály, hogy inkább ne legyen arcképe valakinek, minthogy az valami fércmunka legyen. Le kell szokni arról a rossz szokásról, hogy sógor, koma ajánlására festetjük le magunkat valami névtelen senkivel, aki ugyan olcsón dolgozik, de legalább rossz képet fest. Arra való a kiállítások, hogy ott ismerjük meg az arckép festő mestereket s azok közül válasszuk ki azt, kinek művei legjobban tetszenek s kinek árai zsebünknek leginkább megfelelnek. Mert ezen a téren igen nagyok az árkülönbségek. Igen jó mestertől lehet már jó arcképet kapni 150—200 pengőért, viszont néha gyengébb művészek sokkal többet is elkérnek. Itt is jó szolgálatot tesz egy szakember. Férj és feleség még rábeszélésre se festesse le magát ú. n. pendantképeken, mert azok a múlt század elején voltak divatosak, de akkor sem voltak szerencsések.

Ugyancsak így áll a dolog a szentképekkel is. Nincs retentőbb valami, mint azok a tarka olaj nyomatok, melyekkel — sajnos — csaknem minden második katolikus család lakásában találkozunk. Ezek a képek keretéstől 50 pengőtől fölfelé kaphatók, de egyáltalában semmit sem érnek. Ne feledkezzék meg egy katolikus ember sem arról, hogy amit Istennek nyújtanak, abban még a legjobb és legdrágább is szegényes az ő felségéhez képest, ne legyen tehát a vallásos kép az, amire a legkevesebb pénzt szánjuk, hanem ha már akarunk a lakásunkba egy Madonnát, vagy más szentképet elhelyezni, akkor ne sajnáljuk a pénzt, hanem tegyünk falunkra elsőrendű alkotást.

Ügy a szentképekre, mint — az arcképet kivéve — minden más képre nézve áll az, hogy ha nincs pénzünk eredetire, akkor inkább tegyünk a falra egy jó reprodukciót. Itt azonban már elengedhetetlen követelmény, hogy a reprodukció csakis a legnagyobb mesterek legelsőrendűbb alkotásairól készült legyen. A reneszánsz nagymesterek alkotásai mellett itt már előtérbe kell helyoznünk hazai nagymestereink ismert remekműveit. Reprodukciókat azonban sohasem szabad cifra aranyrámákba tenni, mert akkor saját ízléstelenségünkről teszünk tanúbizonyságot. Legjobbak ezekhez a keskeny ú. n. grafikai keretek.

A képek elhelyezésénél figyelemmel kell lenni a képek

anyagára. Ablakkal szemben olajképeket akasztani nem szabad, vagy ha mégis muszáj, akkor azokat kissé előre kell buktatni, hogy ne ragyogjanak. Ugyanez áll az üveges képekre nézve is. Kályha mellé, fűtőtest fölé olaj képet akasztani nem szabad, mert az ott tönkremegy.

Sötét tónusú falra csak világos kép akasztható és viszont. A keretek inkább egyszerűek legyenek, mint cifrák, mert a többnyire barokkos díszű aranyrámák nem illenek a modern bútorok stílusához. Általában szabály az, hogy csak egy méternél nagyobb képnek csináltassunk széles keretet, a kisebb képeket legfeljebb 5—6 cm-es keretekbe helyezzük.

Ha olyan lakásba lépünk be, amelynek képdíszre megfelelő ízlésről tanúskodik, azonnal érezniük kell a kellemes hatást, amely az ily lakás falairól ránk sugárzik. így lesz a lakás nekünk kellemes otthonunk és a belépő idegen számára felejthetetlen élmény, amelynek hatását évek hosszú sorára viszi magával.

A szobrok a lakásnak igen előkelő és változatos hatást biztosítanak. Szép képek mellett egy-egy szép szobor nagyon élénkíti a lakást és egyúttal szintén fokmérője a lakó műveltségének is. Magától értetődik, hogy szobrok alatt nem azokat a festett gipszöntvényeket értjük, melyeket minden hetipiacon árulnak, sem nem a tiroli herrgottsnitzlerék festett faszobrait, melyek borzalmas festésükkel szintén nem a vallást, hanem a minden áron keresnivágyást szimbolizálják.

A szobrok ára nagyon függ azok anyagától. Elsőrendű szobrászmester kisméretű, kiváló alkotását lehet már pár pengőért megkapni gipszöntvényben, ugyanaz terrakottában már 80—100 pengő, mázas kerámiában 120—150 pengő, bronzban 200—250 pengő, márványban pedig 250—300 pengő. A szobroknál természetesen fontos a tartósság. Ezek a szoba légtérben állanak, ki vannak téve tehát mindenféle ütésnek, feldőlésnek stb., így minél szilárdabb anyagból vannak, annál biztosabb a megmaradásuk is. Gipszek és kerámiák igen hamar törnek s így nem maradandóak. Amennyiben mégis anyagi okokból a gipszeket kultiválnók, azokat láttassuk el megfelelő ú. n. patinákkal, vagy legalább is sellakoztassuk be, hogy a por, piszok bele ne egye magát a szobor anyagába. Szobrokat se vegyünk üzletben, hanem forduljunk közvetlenül a szob-

rásművészekhez, kiktől sokkal olcsóbban szerezhető meg ugyanaz, mint a kereskedőtől.

A szobrok — amennyiben nagyobb méretűek (60—80 cm), külön szabadon álló állványokon helyezendők el, amelyek a szoba sarkába, vagy ablakok közeibe állíthatók. Kisebb méretű szobrok helyet foglalhatnak bútorokon, íróasztalon, pohárszéken, salonsztalon, könyvtáron, vagy szekrényeken is.

E néhány sorban természetesen csak vázlatát adhatjuk e kérdésnek, aki pedig mélyebbre óhajt hatolni a lakásberendezés művészetébe, az kérje szakértők tanácsát.

Kampis János festőművész.